

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЬ АТ «ДЕРЖАВНОГО ОЩАДНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»

*Савва Є. О.,
здобувач вищої освіти академічної групи Ф 4/1
Миколаївський національний університет*

На сьогодні, в умовах мінливого економічного середовища, зважаючи на складну політичну ситуацію, банківські установи нашої країни змушені здійснювати свою діяльність в реаліях жорсткої конкуренції, недовіри населення та фінансово-економічної нестабільності.

Наявні зовнішні та внутрішні загрози не сприяють стабільній діяльності банківських установ країни, а навпаки – створюють ризики для всього фінансового сектору України.

Утримання оптимального рівня ліквідності для банківської установи є запорукою успішної та прибуткової діяльності і тому має найвищий пріоритет у роботі банку.

Дослідженню проблематики ліквідності банку значну увагу приділяють як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Питання сутності, видів, факторів ліквідності банку досліджували: С. Безвух [2], О. Вовчак, А. Мороз, А. Єпіфанов, Т. Новікова, Н. Маслак, М. Литвинюк [3], І. Сало, І. Івасів, О. Криклій, Д. Рябіченко та ін.

Одним із найбільших ризиків у банківському секторі є ризик ліквідності, а точніше її надлишок або дефіцит. Гарантією досягнення позитивних результатів діяльності для будь-якого банку є ефективне збалансування активів та зобов'язань за обсягами, термінами погашення та валютами. Без якісного управління ліквідністю неможливо проводити кредитно-інвестиційну діяльність, забезпечувати поточні потреби для функціонування банку та обслуговування клієнтів.

Ощадбанк належить до системно важливих банків України, посідає друге місце серед банків України за розміром активів та перше місце за обсягом чистого кредитного портфеля [4].

Управління ліквідністю здійснюється шляхом прогнозування та управління грошовими потоками, лімітування строкових розривів між активами і зобов'язаннями, а також забезпечення необхідного обсягу як первинної, так і вторинної ліквідності.

Виконання нормативів ліквідності протягом 2019 року здійснювалося з суттєвим запасом по всіх показниках, включаючи Н6 (короткострокова ліквідність) – нормативне значення >60%, факт 80,5% та LCR (коефіцієнт покриття ліквідністю) – нормативне значення > 100%, факт 269% [4].

Протягом 2019 року Ощадбанк постійно підтримував достатній запас первинної (каса, коррахунок в НБУ та коррахунки в інших банках) та вторинної (портфель ОВДП та депозитні сертифікати НБУ) ліквідності. Станом на 31 грудня 2019 року обсяги первинної та вторинної ліквідності становили відповідно 54,9 млрд грн (23,9% покриття зобов'язань запасом ліквідності) та 72,6 млрд грн (31,6% покриття зобов'язань запасом ліквідності). Значний обсяг ліквідних активів у портфелі Ощадбанку дає можливість покрити відтоки коштів клієнтів навіть за умови реалізації стрес-сценарію, без загрози для безперервності бізнесу [4].

Ощадбанк здійснює систематичний моніторинг очікуваних майбутніх потоків грошових коштів від операцій із клієнтами та банківських операцій, щоб своєчасно управляти ризиками ліквідності.

Основною метою управління ризиком ліквідності є забезпечення наявності обсягу ліквідних коштів, достатнього для покриття поточних та планових потреб, з метою оптимізації витрат банку, пов'язаних із забезпеченням необхідного обсягу ліквідних коштів.

Постійний ефективний менеджмент ризиком ліквідності забезпечує банківську установу спроможністю своєчасно покривати відтік грошових ресурсів у разі виникнення фінансової кризи в країні.

Література:

1. Про затвердження інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: положення від 28.08.2001 р. № 368. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-01>.

2. Безвух С. В. Ліквідність банку: сутність та фактори впливу. Ефективна економіка. 2015. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2015/48.pdf (дата звернення 14.03.2021)

3. Литвинюк М., Демиденко В. Ліквідність банку та банківської системи як показник ефективності діяльності банку та її вплив на прибутковість комерційного банку. «Економіка і суспільство». 2017. № 10. С. 631–636

4. Консолідована фінансова звітність та звіт незалежного аудитора АТ «Державний Ощадний банк України» станом на 31.12.2019 р. – Режим доступу: https://www.oschadbank.ua/sites/default/files/2020-07/SSBU_19_Conso%20FS_UKR_0.pdf

***Науковий керівник –Баришевська І. В.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***